

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 8, 2023

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:340](#) 07-03-2023

Strafmotivering en reclasseringsrapportage.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:344](#) 07-03-2023

Cassatie in het belang der wet: kosten van een raadsman als bedoeld in artikel 530 lid 2 Sv.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:261](#) 21-02-2023

Vinden verklaringen voldoende steun in ander bewijsmateriaal?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:241](#) 21-02-2023

Is het hof voorbijgegaan aan verweer dat bewijsuitsluiting of strafvermindering moet worden toegepast omdat in strijd met EU-recht toegang is verkregen tot historische verkeers- en locatiegegevens van telefoons van verdachte?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:137](#) 21-02-2023

Heeft het hof klagster terecht niet-ontvankelijk verklaard?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:243](#) 21-02-2023

Is de door het hof bij schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel gehanteerde referentieperiode van 16 dagen representatief voor gehele onderzoeksperiode van 24 maanden?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:262](#) 21-02-2023

Kan de gebitsschade waarop bedreiging betrekking heeft, worden aangemerkt als zwaar lichamelijk letsel?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:275](#) 21-02-2023

Herziening smaad als uitspraak later juist blijkt?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:266](#) 21-02-2023

Onderzoek naar gehoor verbalisant?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:277](#) 21-02-2023

Belang voortduren beslag na mededeling voornemen van teruggave

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:282](#) 21-02-2023

Kon hof bij de opgelegde vrijheidsbeperkende maatregelen tweemaal de totale duur van de vervangende hechtenis op zes maanden bepalen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:177](#) 14-02-2023

Aanvulling van gronden noodzakelijk?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:180](#) 14-02-2023

Brengt overschrijding van de verzendtermijn van een week uit artikel 17 Besluit alcohol, drugs en geneesmiddelen in het verkeer voor de kennisgeving van het resultaat van het bloedonderzoek en van het recht op tegenonderzoek mee dat een strikte waarborg niet is nageleefd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:125](#) 14-02-2023

Kon het hof aannemen dat verdachte geen BRP-adres had en verstek verlenen tegen niet-verschenen verdachte?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:231](#) 14-02-2023

Oordeel van hof dat in beslag genomen voorwerp vatbaar is voor onttrekking aan het verkeer is ontoereikend gemotiveerd.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:174](#) 14-02-2023

Kan brief van verdachte aan rechtbank, die dag vóór uitspraak rechtbank bij griffie rechtbank is binnengekomen, worden aangemerkt als 'schriftuur houdende grieven' tegen vonnis rechtbank?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:135](#) 14-02-2023

Rekening houden met actuele prijzen bij vordering benadeelde partij?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:179](#) 14-02-2023

Kan onverhoeds uit de handen van angever pakken van telefoondoosje worden aangemerkt als 'geweld' als bedoeld in artikel 312 lid 1 Sr?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:222](#) 14-02-2023

Kan stiefkind worden aangemerkt als 'kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin' als bedoeld in artikel 304 lid 1 Sr?

RECHTSPRAAK

Cassatie in het belang der wet: kosten van een raadsman als bedoeld in artikel 530 lid 2 Sv.

Cassatie in het belang der wet: kosten van een raadsman als bedoeld in artikel 530 lid 2 Sv.

Wenk

De advocaat-generaal bij de Hoge Raad klaagt, in een strafzaak waarbij aan de verdachte geen straf of maatregel is opgelegd, dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat onder het begrip 'de kosten van een raadsman' als bedoeld in artikel 530 lid 2 Sv ook moeten worden begrepen de kosten van door een derde, niet zijnde een advocaat, beroepsmatig verleende bijstand in een procedure bij de kantonrechter.

De beschikking van het hof houdt daarover onder meer in dat uit het onderzoek in openbare raadkamer is gebleken dat de officier van justitie zich op het standpunt stelt dat de kosten van rechtsbijstand niet kunnen worden toegewezen. Verzoeker heeft zich in de strafzaak laten bijstaan door een juridisch adviseur, te weten een medewerker van [A] Rechtspraktijk. Nu de rechtsbijstand niet is verleend door een op het tableau ingeschreven advocaat, is geen sprake van kosten van een raadsman als bedoeld in artikel 530 Sv. Om diezelfde reden is er geen grond voor vergoeding van de kosten van het opstellen en indienen van het verzoekschrift. Tot slot is de officier van justitie van mening dat bij gebreke van onderbouwing de verzochte verletkosten evenmin kunnen worden toegewezen.

De advocaat-generaal heeft zich in raadkamer op het standpunt gesteld dat de kosten voor rechtsbijstand op gronden van billijkheid kunnen worden toegewezen. De inspanningen van de juridisch adviseur hebben het belang van het onderzoek bij de kantonrechter gediend. Er is voldoende verband om – naar analogie van artikel 529 Sv – tot toewijzing van de kosten over te gaan. Verder komen de kosten voor het indienen van het verzoekschrift en de reis- en verletkosten van verzoeker voor het bijwonen van de zitting van de kantonrechter op 4 december 2019 voor vergoeding in aanmerking, de verletkosten tot een bedrag van € 150.

Een redelijke uitleg van het begrip 'de kosten van een raadsman' in artikel 530 lid 2 Sv brengt

naar het oordeel van het hof mee dat daaronder ook moet worden begrepen de kosten van door een derde, niet zijnde een advocaat, beroepsmatig verleende rechtsbijstand in een procedure bij de kantonrechter. De wetgever heeft in een dergelijke procedure niet voorgeschreven dat rechtsbijstand alleen kan plaatsvinden door een op het tableau ingeschreven advocaat.

Het hof is van oordeel dat de kosten van rechtsbijstand, waarvan hier vergoeding wordt verzocht, voor vergoeding in aanmerking kunnen komen. De betrokkene treedt veelvuldig op als juridisch adviseur in kantonprocedures. Rechtsbijstandverlening vormt voor betrokkene een vast onderdeel van een duurzame op het vergaren van inkomsten gerichte taakuitoefening. Hij is als rechtsbijstandverlener voldoende juridisch geschoold voor procedures als deze. De kosten voor rechtsbijstand zullen daarom op de voet van artikel 530 lid 2 Sv worden toegewezen zoals verzocht.

De Hoge Raad overweegt dat artikel 530 lid 2 Sv, artikel 28 lid 1 en 2 Sv, artikel 37 Sv, artikel 38 lid 1 Sv en artikel 398 aanhef en onder 2° Sv van belang zijn, haalt deze aan en overweegt dat als een zaak is geëindigd zonder oplegging van straf of maatregel en zonder dat toepassing is gegeven aan artikel 9a Sr, op grond van artikel 530 lid 2 Sv aan de gewezen verdachte uit 's Rijks kas een vergoeding kan worden toegekend voor de kosten van een raadsman.

De Hoge Raad overweegt dat aan het begrip 'raadsman' in artikel 530 lid 2 Sv geen andere betekenis toekomt dan dat begrip heeft in artikel 37 Sv. Onder de in artikel 530 lid 2 Sv bedoelde kosten van een raadsman kunnen daarom alleen worden begrepen de kosten die zijn gemaakt door een advocaat die is ingeschreven op het tableau van de Nederlandse orde van advocaten, of die overeenkomstig artikel 37 lid 2 Sv als raadsman is toegelaten. Deze regeling hangt ermee samen dat in strafzaken de verlening van rechtsbijstand plaatsvindt door een advocaat (vgl. artikel 28 Sv), waarbij die rechtsbijstandverlening is omgeven met waarborgen die er in het bijzonder in bestaan dat een advocaat is gebonden aan de wet- en regelgeving die op het optreden als advocaat van toepassing zijn en is onderworpen aan het tuchtrecht.

Hieruit volgt dat onder de kosten van een raadsman als bedoeld in artikel 530 lid 2 Sv ook niet kunnen worden begrepen de kosten van degene die op grond van artikel 398 aanhef en onder 2° Sv de verdachte vertegenwoordigt op de terechtzitting in de strafzaak bij de kantonrechter. De in die bepaling genoemde vertegenwoordiging door een gemachtigde kan immers niet worden gelijkgesteld met het verlenen van rechtsbijstand door een raadsman (vgl. ECLI:NL:HR:1932:258).

De Hoge Raad oordeelt dat het oordeel van het hof dat 'de kosten van door een derde, niet zijnde een advocaat, beroepsmatig verleende rechtsbijstand in een procedure bij de

kantonrechter' kunnen worden begrepen onder de kosten van een raadsman als bedoeld in artikel 530 lid 2 Sv, gelet op hetgeen is vooropgesteld, onjuist is.

J.H.J. Verbaan, maart 2023

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-03-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:344

Zaaknummer: 22/02175 CW

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: F.W. Bleichrodt (A-G)

Wetsartikelen: 530 Sv, 28 Sv, 37 Sv en 38 Sv

RECHTSPRAAK

Strafmotivering en reclasseringsrapportage.

Strafmotivering en reclasseringsrapportage.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie (poging tot) diefstal met braak in vereniging en medeplegen opzettelijke brandstichting, terwijl daarvan gemeen gevaar voor goederen te duchten is, is bewezen verklaard, over de strafmotivering.

Het hof heeft ten aanzien van de strafoplegging overwogen dat die in overeenstemming is met de aard en de ernst van het bewezen verklaarde en de omstandigheden waaronder dit is begaan, mede gelet op de persoon van verdachte, zoals van een en ander bij het onderzoek ter terechtzitting is gebleken.

De verdachte heeft zich tezamen en in vereniging met anderen schuldig gemaakt aan een aantal vermogensdelicten, waaronder autodiefstallen, en een autobrand in een woonwijk. De autodiefstallen heeft verdachte in een relatief korte periode van twee dagen gepleegd op zeer brutale wijze. Hij was de initiatiefnemer en stal ook auto's op bestelling. De vermogensdelicten waaraan verdachte en zijn mededaders zich schuldig hebben gemaakt veroorzaken veel schade en overlast voor de slachtoffers. Ten aanzien van de brandstichting geldt tevens dat dit voor veel onrust en angst zorgt, niet alleen bij het slachtoffer maar eveneens bij de omwonenden. Door aldus te handelen heeft verdachte er blijk van gegeven geen enkel respect voor de eigendomsrechten van een ander te hebben. Gelet op de aard en de ernst van de bewezen verklaarde misdrijven is de oplegging van een onvoorwaardelijke gevangenisstraf gerechtvaardigd.

Het hof heeft bij de straftoemeting in aanmerking genomen dat verdachte – blijkens een hem betreffend UJD d.d. 10 december 2020 – eerder onherroepelijk is veroordeeld ter zake van vermogensdelicten.

Blijkens de reclasseringsrapportage die in het kader van de voorgeleiding bij de rechter-commissaris op 2 juni 2020 is opgesteld, staat verdachte sinds 2018 in het kader van een voorwaardelijke veroordeling onder toezicht van de reclassering. Ten tijde van het opstellen

van het rapport leek verdachte volgens de reclassering in de voorafgaande maanden een meer positieve lijn te hebben ingezet, waarbij hij zich conformeerde aan de bijzondere voorwaarden en er geen aanwijzingen bestonden voor (nieuw) delictgedrag. Ter terechtzitting is uit hetgeen door de raadsman naar voren is gebracht, gebleken dat verdachte thans wederom vastzit in verband met een verdenking van diefstal. De verdachte opgelegde voorwaardelijke straf en bijkomende bijzondere voorwaarden hebben hem er kennelijk niet van weerhouden opnieuw in de fout te gaan.

Tevens houdt het hof rekening met de omstandigheid dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM, bij de strafvervolgning van verdachte is geschonden. Deze overschrijding is mede, zij het in mindere mate, veroorzaakt door de uitgevoerde onderzoekswensen van de verdediging.

De Hoge Raad overweegt dat bij de beoordeling van de klacht voorop moet worden gesteld dat de rechter bij de strafoplegging rekening mag houden met een niet ten laste gelegd feit, onder meer als de verdachte voor dit feit onherroepelijk is veroordeeld en dit feit wordt vermeld ter nadere uitwerking van de persoonlijke omstandigheden van de verdachte (vgl. ECLI:NL:HR:2010:BM9968). Daarbij wordt, mede gelet op artikel 78b Sr, met een onherroepelijke veroordeling gelijkgesteld een onherroepelijke strafbeschikking.

De Hoge Raad overweegt dat als in zulke gevallen het vermelden van een niet ten laste gelegd – al dan niet soortgelijk – feit aanleiding geeft tot strafverzwaring, de veroordeling of de strafbeschikking ter zake van dat feit in beginsel onherroepelijk moet zijn op het moment dat deze in het vonnis of het arrest bij de strafoplegging in aanmerking wordt genomen. Maar als met de vermelding van het niet ten laste gelegde feit bij de strafoplegging in het bijzonder gewicht wordt toegekend aan de omstandigheid dat de verdachte ondanks een eerdere veroordeling of een eerdere strafbeschikking zich opnieuw schuldig heeft gemaakt aan zo'n strafbaar feit – bijvoorbeeld doordat in de strafmotivering wordt vermeld dat die veroordeling of die strafbeschikking de verdachte er niet van heeft weerhouden opnieuw zo'n strafbaar feit te begaan – moet de veroordeling of de strafbeschikking ter zake van dat niet ten laste gelegde feit al onherroepelijk zijn ten tijde van het begaan van het feit waarop de strafoplegging betrekking heeft.

Als de rechter in verband met de strafoplegging melding maakt van een niet ten laste gelegd feit mag ervan worden uitgegaan dat die omstandigheid in strafverzwarende zin is betrokken in de strafoplegging. Dit kan anders zijn als uit de strafmotivering blijkt dat de vermelding van een niet ten laste gelegd feit niet tot strafverzwaring aanleiding heeft gegeven, bijvoorbeeld omdat die vermelding is opgenomen naar aanleiding van wat door de verdediging over de persoonlijke omstandigheden van de verdachte, waaronder begrepen de UJD, is aangevoerd

(vgl. ECLI:NL:HR:2017:2391).

De Hoge Raad overweegt dat het hof in een alinea in de strafmotivering die is gewijd aan een over de verdachte opgemaakte reclasseringsrapportage, heeft overwogen dat ter terechtzitting in hoger beroep is gebleken dat de verdachte ‘thans wederom vastzit in verband met een verdenking van diefstal’ en dat de aan de verdachte (eerder) opgelegde voorwaardelijke straf en bijkomende bijzondere voorwaarden hem er ‘kennelijk niet van hebben weerhouden opnieuw de fout in te gaan’. Met de eerste in de vorige zin geciteerde zinsnede heeft het hof kennelijk gereageerd op de omstandigheid dat in die reclasseringsrapportage werd gesteld dat de verdachte een meer positieve lijn leek te hebben ingezet en er geen nieuwe aanwijzingen bestonden voor (nieuw) delictgedrag. De Hoge Raad oordeelt dat het hof dat, gelet op hetgeen is overwogen, heeft kunnen doen. De Hoge Raad oordeelt dat, gelet op diezelfde overwegingen, echter volgt dat de klacht over de tweede hiervoor geciteerde zinsnede terecht voorgesteld is. De Hoge Raad oordeelt dat die zinsnede in het geheel van de strafmotivering echter van zodanig ondergeschikt belang is dat de gegrondheid van deze klacht wegens gebrek aan belang niet tot cassatie kan leiden.

J.H.J. Verbaan, maart 2023

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-03-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:340

Zaaknummer: 21/00472

Rechters: J. de Hullu, A.E.M. Röttgering en C. Caminada

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 157 Sr, 311 Sr, 6 EVRM en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Kon hof bij de opgelegde vrijheidsbeperkende maatregelen tweemaal de totale duur van de vervangende hechtenis op zes maanden bepalen?

Kon hof bij de opgelegde vrijheidsbeperkende maatregelen tweemaal de totale duur van de vervangende hechtenis op zes maanden bepalen?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof in strijd met artikel 38w Sr in verband met de opgelegde vrijheidsbeperkende maatregelen tweemaal de totale duur van vervangende hechtenis op zes maanden heeft bepaald.

De rechter kan aan een verdachte een vrijheidsbeperkende maatregel opleggen waaraan meerdere in artikel 38v lid 2 Sr genoemde verplichtingen worden verbonden. Daarbij bepaalt de rechter overeenkomstig artikel 38w lid 2 Sr de duur van de vervangende hechtenis die ten hoogste ten uitvoer kan worden gelegd voor iedere keer dat niet aan de maatregel – dat wil zeggen: aan een aan die maatregel verbonden verplichting – wordt voldaan. Op grond van artikel 38w lid 3 Sr geldt van rechtswege dat de totale duur van de ten uitvoer gelegde vervangende hechtenis ten hoogste zes maanden bedraagt. (Vgl. HR 15 juni 2021, ECLI:NL:HR:2021:841.)

De strafoplegging van het hof moet, wat betreft de oplegging van de vrijheidsbeperkende maatregel, aldus worden verstaan dat aan de verdachte één vrijheidsbeperkende maatregel is opgelegd waarbij de verdachte wordt bevolen zich niet op te houden in een bepaald gebied en tevens wordt bevolen zich te onthouden van contact met een bepaalde persoon, en dat de duur van de vervangende hechtenis die ten hoogste ten uitvoer kan worden gelegd voor iedere keer dat niet aan één van die verplichtingen wordt voldaan één week bedraagt, waarbij op grond van artikel 38w lid 3 Sr van rechtswege geldt dat de totale duur van de ten uitvoer gelegde vervangende hechtenis ten hoogste zes maanden bedraagt. De klacht van het cassatiemiddel dat het hof tweemaal een totale duur van vervangende hechtenis van zes maanden heeft bepaald, mist daarom feitelijke grondslag.

Het cassatiemiddel faalt in zoverre. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:282

Zaaknummer: 21/04661

Rechters: J. de Hullu, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: M.G. Vos

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Belang voortduren beslag na mededeling voornemen van teruggave

Belang voortduren beslag na mededeling voornemen van teruggave

Het cassatiemiddel klaagt dat de rechtbank bij de beoordeling van het klaagschrift een onjuiste maatstaf heeft toegepast.

De rechtbank heeft vastgesteld dat onder de klager op grond van artikel 94 Sv beslag is gelegd op de in het klaagschrift bedoelde personenauto.

Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene dat is gericht tegen een beslag dat is gelegd op grond van artikel 94 Sv, moet de rechter a. beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, en zo nee, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering houdt hierbij verband met het veiligstellen van de belangen waarvoor artikel 94 Sv de inbeslagneming toelaat. Bij die belangen kan het gaan om het aan de dag brengen van de waarheid – ook in een zaak betreffende een ander dan de klager – of om het aantonen van wederrechtelijk verkregen voordeel. Het belang van strafvordering vordert ook het voortduren van het beslag als niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter de verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer van het voorwerp zal bevelen, al dan niet naar aanleiding van een afzonderlijke vordering daartoe als bedoeld in artikel 36b lid 1 aanhef en onder 4° Sr in samenhang met artikel 552f Sv. (Vgl. HR 31 januari 2023, ECLI:NL:HR:2023:128, r.o. 2.3.1.)

Op grond van artikel 116 lid 1 Sv doet het openbaar ministerie de in beslag genomen voorwerpen teruggeven aan de beslagene, zodra het belang van strafvordering het voortduren van het beslag niet meer vordert. In het systeem van de wet ligt dus besloten dat, als het openbaar ministerie bij de behandeling van een beklag als bedoeld in artikel 552a Sv te kennen geeft van oordeel te zijn dat het belang van strafvordering niet meer het voortduren van het beslag vordert, de rechter – zonder zelf dit laatste punt te beoordelen – op het klaagschrift moet beslissen. Dit is bijvoorbeeld van belang bij een klaagschrift dat is gericht tegen het

voornemen van de officier van justitie om de in beslag genomen voorwerpen terug te geven aan anderen dan de beslagene. In dat voornemen ligt, gelet op artikel 116 lid 1 Sv, besloten dat het belang van strafvordering niet meer het voortduren van het beslag vordert. De rechter mag dan niet beoordelen of zodanig belang aan de teruggave in de weg staat. (Vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, r.o. 2.10.)

Door te oordelen dat 'de belangen van strafvordering zich verzetten tegen teruggave' heeft de rechtbank miskend wat onder 2.4 en 2.5 is overwogen. De rechtbank heeft immers ten onrechte beoordeeld of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert. Bovendien heeft de rechtbank kennelijk als belang van strafvordering aangemerkt dat de in beslag genomen personenauto wordt teruggegeven aan de rechtmatige eigenaar, terwijl dat niet een belang is waarvoor artikel 94 Sv het voortduren van het beslag toelaat.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst de zaak terug naar de rechtbank Gelderland, opdat de zaak opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:277

Zaaknummer: 21/03218

Rechters: J. de Hullu, J.C.A.M. Claassens en A.E.M. Röttgering

Advocaten: E. Sahin

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Onderzoek naar gehoor verbalisant?

Onderzoek naar gehoor verbalisant?

Het cassatiemiddel klaagt in de eerste plaats over de afwijzing van een verzoek tot het verrichten van nader onderzoek. In de tweede plaats klaagt het over de verwerping door het hof van het verweer dat het door de verbalisant [verbalisant 1] opgemaakte proces-verbaal van 12 december 2019 niet voor het bewijs mag worden gebruikt. De klachten lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Het hof heeft zijn oordeel dat de verdachte het bewezen verklaarde heeft begaan onder meer gebaseerd op zijn uitvoerige vaststellingen over de daderwetenschap van de verdachte, de aangetroffen (dader)sporen, en over de verklaring die [betrokkene 1] – zoon van de verdachte en van het slachtoffer – ter terechtzitting in hoger beroep als getuige heeft afgelegd. Die verklaring houdt in dat de verdachte, tijdens het OVC-gesprek dat zij op 20 juni 2018 met [betrokkene 1] voerde in de penitentiaire inrichting in [plaats], heeft gezegd: ‘Ik heb hem vermoord’.

Het hof heeft geoordeeld dat zijn, op onder meer deze bewijsmiddelen gebaseerde, ‘conclusie dat verdachte haar echtgenoot heeft doodgestoken wordt bevestigd door de waarneming van verbalisant [verbalisant 1]’. Het hof heeft in dit verband vastgesteld dat van het op fluistertoon gevoerde OVC-gesprek geluidsopnamen zijn gemaakt die, nadat de rechtbank vonnis had gewezen, (opnieuw) zijn opgewaardeerd en zijn beluisterd door verbalisant [verbalisant 1]. Het voor het bewijs gebruikte proces-verbaal van bevindingen van 12 december 2019 houdt als verklaring van de verbalisant in dat hij tijdens het uitluisteren van de geluidsopname heeft gehoord dat de verdachte tegen haar zoon zei: ‘Ik heb hem vermoord. Hij ligt achter het pad. Vermoord.’

Het in het cassatiemiddel bedoelde verweer houdt in de kern in dat het betreffende proces-verbaal onvoldoende betrouwbaar is ‘wegens twijfel over de deskundigheid’ van de verbalisant en omdat ‘niet als vaststaand’ kan worden aangenomen dat deze over het (veronderstelde) zeer goede gehoor beschikt. Het door de raadsman in dat verband gedane verzoek tot nader onderzoek strekt ertoe onderzoek te laten verrichten naar de deskundigheid van de

verbalisant en naar diens gehoorvermogen. Het hof heeft dat verzoek afgewezen omdat de noodzaak daartoe niet is gebleken en heeft het proces-verbaal – in afwijking van het verweer – voor het bewijs gebruikt.

Het hof heeft in dat verband kennelijk geoordeeld dat de betreffende verklaring van de verbalisant [verbalisant 1] niets inhoudt wat niet kan worden aangemerkt als een mededeling van feiten of omstandigheden die deze verbalisant zelf heeft waargenomen of ondervonden. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk, nu het gaat om een weergave van eigen zintuigelijke waarnemingen van de verbalisant. Anders dan het cassatiemiddel met een beroep op artikel 343 en 344 lid 1 aanhef en onder 4° Sv tot uitgangspunt neemt, heeft het hof daarmee kennelijk en niet onbegrijpelijk geoordeeld dat hetgeen in dit proces-verbaal is opgenomen niet moet worden beschouwd als een mededeling van deskundige aard over wat zijn wetenschap en kennis de verbalisant leert over de door hem beluisterde opname.

Het hof heeft naar aanleiding van het gevoerde verweer over de betrouwbaarheid van het proces-verbaal onder meer overwogen dat het geen reden heeft om te twijfelen aan de verklaringen van de verbalisant met betrekking tot het betreffende geluidsfragment van het OVC-gesprek, nadat dit geluidsfragment ‘verder is opgewaardeerd’. Bij dat oordeel heeft het hof onder meer betrokken dat de werkzaamheden van de verbalisant sinds zijn aanstelling in 2007 bestaan uit het uitluisteren en verwerken van opgenomen communicatie.

In het licht van wat hiervoor is overwogen heeft het hof aldus het verweer verworpen op gronden die deze verwerping kunnen dragen. Ook de afwijzing van het verzoek tot nader onderzoek is, tegen die achtergrond, niet onbegrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad mede in aanmerking dat het hof de waarneming van de verbalisant heeft aangemerkt als een bevestiging van de op de overige delen van de bewijsvoering gebaseerde conclusie van het hof dat het de verdachte is geweest die het slachtoffer om het leven heeft gebracht, en dat de getuigenverklaring van [betrokkene 1] en de in het proces-verbaal van bevindingen neergelegde waarneming van verbalisant [verbalisant 1] elkaar over en weer bevestigen.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:266

Zaaknummer: 21/05217

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Herziening smaad als uitspraak later juist blijkt?

Herziening smaad als uitspraak later juist blijkt?

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, volgens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv alleen dienen een met stukken onderbouwd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

In de aanvraag wordt in de kern naar voren gebracht dat de aanvraagster ‘inmiddels’ – dat wil zeggen: nadat zij onherroepelijk door de politierechter werd veroordeeld – is komen te beschikken over volledig gedocumenteerde informatie waarmee de door de aanvraagster jegens [betrokkene 1] en/of [A] B.V. gedane uitlatingen, waarop het feit waarvoor de aanvraagster is veroordeeld betrekking heeft, kunnen worden onderbouwd en waaruit zou volgen dat die door haar gedane uitlatingen op waarheid berusten.

Ook als wordt aangenomen dat het in de aanvraag gestelde juist is, volgt hieruit niet dat het onder 3.1 bedoelde ernstige vermoeden is gewekt. De rechter heeft immers in de strafzaak van de aanvraagster moeten beoordelen of ten tijde van het ten laste gelegde – in de periode van 29 januari 2020 tot en met 2 februari 2020 – gelet op de wijze waarop en de omstandigheden waaronder de aanvraagster zich toen heeft uitgelaten, sprake was van, kort gezegd, smaad. Dat de aanvraagster na de genoemde periode de beschikking heeft gekregen over de in de aanvraag genoemde informatie die steun zou geven aan de door haar gedane uitlatingen, wekt niet het ernstige vermoeden dat de politierechter niet tot het oordeel was gekomen – en had kunnen komen – dat de aanvraagster in de genoemde periode de eer en/of goede naam van [betrokkene 1] en/of [A] B.V. heeft aangerand door de toen door haar gedane uitlatingen. Ook wekt die omstandigheid niet het ernstige vermoeden dat de politierechter zou hebben geoordeeld – en zou hebben kunnen oordelen – dat de aanvraagster in de genoemde periode te goeder trouw kon aannemen dat haar beweringen waar waren en dat het algemeen belang de betreffende telastlegging eiste.

De aanvraag is, gelet op wat hiervoor is overwogen, kennelijk ongegrond. De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:275

Zaaknummer: 22/03466

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en T. Kooijmans

Advocaten: D.J.M. Dammers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kan de gebitsschade waarop bedreiging betrekking heeft, worden aangemerkt als zwaar lichamelijk letsel?

Kan de gebitsschade waarop bedreiging betrekking heeft, worden aangemerkt als zwaar lichamelijk letsel?

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring van bedreiging met zware mishandeling. Het voert onder meer aan dat de gebitsschade waarop die bedreiging betrekking heeft, niet zonder meer kan worden aangemerkt als zwaar lichamelijk letsel.

Voor een veroordeling ter zake van bedreiging met zware mishandeling is in een geval als dit vereist dat door de bedreiging, gelet op de aard daarvan en de omstandigheden waaronder deze heeft plaatsgevonden, bij de betrokkene in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat deze zwaar lichamelijk letsel zou kunnen oplopen (vgl. HR 7 juni 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT3659).

Het cassatiemiddel berust op de opvatting dat – nu bij het daadwerkelijk toebrengen van gebitsschade niet zonder meer sprake hoeft te zijn van ‘zwaar lichamelijk letsel’ (vgl. HR 3 juli 2018, ECLI:NL:HR:2018:1051) – het hof nadere vaststellingen had moeten doen over in het bijzonder de noodzaak en de aard van het medisch (tandheelkundig) ingrijpen. Die opvatting vindt geen steun in het recht. In het arrest van de Hoge Raad van 3 juli 2018, ECLI:NL:HR:2018:1051 zijn regels gegeven voor de beantwoording van de vraag of daadwerkelijk opgelopen lichamelijk letsel als zwaar lichamelijk letsel kan worden aangemerkt. Het gaat echter bij het misdrijf bedreiging met zwaar lichamelijk letsel niet om het daadwerkelijk toebrengen van zodanig letsel, maar om de vraag of bij de betrokkene als gevolg van de uitlatingen en/of de gedragingen van de verdachte in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat de betrokkene zwaar lichamelijk letsel zou kunnen oplopen.

Het oordeel van het hof dat onder de door het hof vastgestelde omstandigheden bij [betrokkene 1] en [betrokkene 2] als gevolg van de door de verdachte geuite bewoordingen, waarbij het ging om het uit de mond slaan van ‘al je tanden’ en ‘al jullie tanden’, in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat zij zwaar lichamelijk letsel zouden kunnen oplopen, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is ook niet onbegrijpelijk. Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:262

Zaaknummer: 21/03875

Rechters: J. de Hullu, T. Kooijmans en M.J. Borgers

Advocaten: Wouters, T.P.A.M. T.P.A.M. Wouters en R.I. Takens

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Is de door het hof bij schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel gehanteerde referentieperiode van 16 dagen representatief voor gehele onderzoeksperiode van 24 maanden?

Is de door het hof bij schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel gehanteerde referentieperiode van 16 dagen representatief voor gehele onderzoeksperiode van 24 maanden?

Het cassatiemiddel klaagt dat de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel ontoereikend is gemotiveerd. In het bijzonder klaagt het over het oordeel van het hof dat het geen aanleiding ziet te veronderstellen dat de referentieperiode van 16 dagen niet representatief zou zijn voor de gehele onderzoeksperiode van 24 maanden.

In zijn arrest van 26 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BV9087, heeft de Hoge Raad onder meer het volgende overwogen:

‘3.3.5 Indien en voor zover een in het financieel rapport gemaakte gevolgtrekking is ontleend aan de inhoud van een of meer wettige, voldoende nauwkeurig in dat rapport aangeduide bewijsmiddelen en die gevolgtrekking – blijkens vaststelling door de rechter – door of namens de betrokkene niet of onvoldoende gemotiveerd is betwist, kan de rechter bij de opgave van de bewijsmiddelen waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend, volstaan met de vermelding van (het onderdeel van) het financieel rapport als bewijsmiddel waaraan de schatting (in zoverre) is ontleend en het weergeven van die gevolgtrekking uit het rapport.

3.3.6 Indien door of namens de betrokkene zo een gevolgtrekking wel voldoende gemotiveerd is betwist, dienen aan de motivering van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel nadere eisen te worden gesteld. In dat geval zal de rechter in zijn overwegingen met betrekking tot die schatting moeten motiveren op grond waarvan hij ondanks hetgeen door of namens de betrokkene tegen die gevolgtrekking en de onderliggende feiten en omstandigheden is aangevoerd, die gevolgtrekking aanvaardt. Indien de rechter de aan het

financieel rapport of aan andere wettige bewijsmiddelen ontleende feiten en omstandigheden, die hij bij zijn oordeel daaromtrent betreft en die redengevend zijn voor de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel, in de overwegingen (samengevat) weergeeft onder nauwkeurige vermelding van de vindplaatsen daarvan, is aan de uit art. 359, derde lid, Sv voortvloeiende verplichting voldaan.'

Geen rechtsregel staat eraan in de weg dat het hof bij de berekening van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel van de betrokkene in een periode van langere duur gebruikmaakt van vaststellingen over de omvang van het wederrechtelijk voordeel dat de betrokkene gedurende een kortere periode – de zogenoemde referentieperiode – heeft verkregen. Als de betrokkene voldoende gemotiveerd de resultaten van de vaststellingen over de referentieperiode en/of de extrapolatie van die resultaten naar de gehele periode betwist, zal de rechter moeten motiveren waarom hij ondanks wat is aangevoerd de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel in de gehele periode heeft kunnen ontlenen aan de inhoud van de gebruikte bewijsmiddelen.

Het hof heeft in reactie op het verweer van de raadvrouw van de betrokkene – kort gezegd inhoudende dat de referentieperiode van 16 dagen niet representatief is voor de gehele periode van 24 maanden die bij de voordeelsberekening in aanmerking wordt genomen – geoordeeld dat het in het dossier geen aanleiding ziet om te veronderstellen dat de periode van 16 dagen niet representatief zou zijn voor de gehele periode, omdat uit het dossier genoegzaam blijkt dat er gedurende ten minste twee jaren sprake was van 'een florerende drugshandel'. Mede in het licht van wat de raadvrouw van de betrokkene heeft aangevoerd, is dat oordeel niet zonder meer begrijpelijk, in aanmerking genomen dat uit de bewijsvoering van het hof weliswaar kan worden afgeleid dat de betrokkene in een periode van twee jaren heroïne en cocaïne heeft verkocht maar dat het hof geen vaststellingen heeft gedaan over de duur van de drugshandel binnen die periode van twee jaren, terwijl het hof ook niet heeft aangegeven op grond van welke aan wettige bewijsmiddelen ontleende feiten en omstandigheden het tot de gevolgtrekking is gekomen dat daarbij sprake was van 'florerende' drugshandel. De uitspraak van het hof is in zoverre ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:243

Zaaknummer: 21/02712

Rechters: V. van den Brink, C. Caminada en Y. Bururma

Advocaten: B.A.A. Postma

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Heeft het hof klaagster terecht niet-ontvankelijk verklaard?

Heeft het hof klaagster terecht niet-ontvankelijk verklaard?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de klaagster niet-ontvankelijk is in haar klaagschrift vanwege overschrijding van de termijn van artikel 552a lid 3 Sv.

Uit artikel 552a lid 3 Sv volgt dat een op grond van artikel 552a Sv zo spoedig mogelijk na de inbeslagneming ingediend klaagschrift ontvankelijk is zolang er nog geen drie maanden zijn verstreken sinds de vervolgte zaak tot een einde is gekomen.

Indien het beslag is gelegd op grond van artikel 94 Sv in een zaak waarin verscheidene personen als verdachten zijn aangemerkt, is aan de vervolgte zaak pas een einde gekomen als de vervolgingen van alle verdachten tot een einde zijn gekomen. De rechter is in dat geval gehouden vast te stellen of de tegen hen ingestelde vervolgingen, waaronder ook – als het beslag op grond van artikel 94 Sv betrekking heeft op het aantonen van wederrechtelijk verkregen voordeel – moet worden begrepen de behandeling van de tegen hen ingestelde ontnemingsvorderingen, tot een einde zijn gekomen.

Als een voorwerp op grond van artikel 94a Sv conservatoir in beslag is genomen, is echter voor de beantwoording van de vraag of de vervolgte zaak tot een einde is gekomen, beslissend of de vervolging van degene(n) ten laste van wie het beslag is gelegd in de strafzaak of – als het gaat om conservatoir beslag tot bewaring van het recht van verhaal van een op te leggen ontnemingsmaatregel – de behandeling van de tegen hem ingestelde ontnemingsvordering tot een einde is gekomen. (Vgl. HR 29 januari 2019, ECLI:NL:HR:2019:135, r.o. 2.8 en 2.9.)

Uit de beschikking van het hof moet worden afgeleid dat de klaagster en [betrokkene] beiden als verdachte zijn aangemerkt in deze zaak. Verder volgt uit de vaststellingen van het hof dat de strafvervolging van de klaagster is geëindigd op 9 juli 2019 en de klaagster binnen drie maanden nadien, namelijk op 22 juli 2019, het klaagschrift heeft ingediend.

Het hof heeft niet vastgesteld op welke wettelijke bepaling(en) het beslag berust, terwijl ook de stukken de mogelijkheid openlaten dat het beslag is gelegd op grond van artikel 94 Sv. Tegen de achtergrond van wat onder 2.4 is overwogen over de in dat geval geldende termijn,

die mede afhankelijk is van het moment waarop de vervolgingen van alle verdachten tot een einde zijn gekomen, is het oordeel van het hof dat het klaagschrift niet tijdig is ingediend ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:137

Zaaknummer: 21/02149

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en C. Caminada

Advocaten: S.C. van Paridon

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Is het hof voorbijgegaan aan verweer dat bewijsuitsluiting of strafvermindering moet worden toegepast omdat in strijd met EU-recht toegang is verkregen tot historische verkeers- en locatiegegevens van telefoons van verdachte?

Is het hof voorbijgegaan aan verweer dat bewijsuitsluiting of strafvermindering moet worden toegepast omdat in strijd met EU-recht toegang is verkregen tot historische verkeers- en locatiegegevens van telefoons van verdachte?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof is voorbijgegaan aan het verweer dat bewijsuitsluiting of strafvermindering moet worden toegepast omdat in strijd met het recht van de Europese Unie toegang tot de historische verkeers- en locatiegegevens van de telefoons van de verdachte is verkregen.

In zijn arrest van 5 april 2022, ECLI:NL:HR:2022:475, heeft de Hoge Raad onder meer het volgende overwogen:

‘6.11.4 Met betrekking tot de vraag in welke gevallen de officier van justitie gehouden is een schriftelijke machtiging van de rechter-commissaris te vorderen, merkt de Hoge Raad het volgende op. Of het vorderen van verkeers- en locatiegegevens een ernstige inmenging in het recht op bescherming van het privéleven van de gebruiker veroorzaakt en, zo ja, of die inmenging in een concreet geval kan worden gerechtvaardigd, moet worden bepaald aan de hand van in het bijzonder de aard van de gegevens, het misdrijf of de misdrijven in verband waarmee de vordering wordt gedaan en de persoon of de personen op wie de te verstrekken gegevens betrekking hebben. Daarbij staat, zoals ook onder 6.8.3 is overwogen, ten tijde van het doen van de vordering niet steeds exact vast of en, zo ja, welke gegevens zullen worden verkregen en wat de inhoud van die gegevens zal zijn. Daarom kan ook niet steeds tevoren worden bepaald of een ernstige inmenging in het recht op bescherming van het privéleven van de gebruiker zal plaatsvinden.

De Hoge Raad vindt hierin aanleiding te bepalen dat als de officier van justitie verkeers- en

locatiegegevens wil verkrijgen die meer omvatten dan uitsluitend identificerende gegevens, hij gehouden is een schriftelijke machtiging van de rechter-commissaris te vorderen voor het vorderen van die gegevens. Praktisch gesproken houdt dit in dat als de officier van justitie toepassing geeft aan de bevoegdheden op grond van artikel 126na, 126ua en 126zi Sv, hij geen schriftelijke machtiging van de rechter-commissaris nodig heeft. Geeft de officier van justitie daarentegen toepassing aan de bevoegdheden van artikel 126n, 126u en 126zh Sv, aan de bevoegdheden van artikel 126ni, 126ui en 126zja Sv, voor zover de vordering dan is gericht aan de aanbieder van een communicatiedienst, of aan de bevoegdheid van artikel 126zo Sv, dan moet hij – ook al schrijft de wet dat niet voor – een schriftelijke machtiging van de rechter-commissaris vorderen.

6.11.5 Als de officier van justitie een schriftelijke machtiging vordert, is de rechter-commissaris gehouden daarop te beslissen. De omstandigheid dat – naar het oordeel van de rechter-commissaris – het vorderen van de betreffende gegevens niet een (meer dan geringe) inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de gebruiker zal opleveren, vormt geen grond voor niet-ontvankelijkverklaring van de officier van justitie in de vordering.

Bij de beslissing over het verlenen van een machtiging beoordeelt de rechter-commissaris of er wordt voldaan aan de eisen die de wet stelt aan het doen van een vordering tot het verstrekken van verkeers- en locatiegegevens, alsmede of het doen van die vordering in overeenstemming is met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit, zoals hiervoor onder 6.8.1-6.8.3 alsmede 6.10.3 en 6.10.4 nader is omschreven. Daarmee is gewaarborgd dat die toetsing erop is gericht “een juist evenwicht te verzekeren tussen, enerzijds, de belangen die verband houden met de behoeften van het onderzoek in het kader van de bestrijding van criminaliteit, en, anderzijds, de fundamentele rechten op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van de persoonsgegevens van de personen op wier gegevens de toegang betrekking heeft”.

6.11.6 Een en ander betekent dat het – anders dan de wetgever bij de totstandkoming van de betreffende bepalingen tot uitgangspunt heeft genomen – voor een richtlijnconforme toepassing van de bevoegdheden van artikel 126n, 126u en 126zh Sv, de bevoegdheden van artikel 126ni, 126ui en 126zja Sv, voor zover de vordering dan is gericht aan de aanbieder van een communicatiedienst, en de bevoegdheid van artikel 126zo Sv, noodzakelijk is dat de rechter-commissaris een toetsende rol vervult. Dat vergt dat aan de gerechten voldoende capaciteit ter beschikking wordt gesteld om hen in staat te stellen de vorderingen die de officier van justitie in dit verband zal doen, te beoordelen.

Vormverzuimen

6.12.1 Als bij de uitoefening van de onder 5.1 en 5.2 besproken bevoegdheden vormverzuimen worden begaan, rijst de vraag of aan het vormverzuim een rechtsgevolg moet worden verbonden en, zo ja, welk rechtsgevolg. Gedacht kan onder meer worden aan het geval waarin het vorderen van verkeers- en locatiegegevens (anders dan uitsluitend identificerende gegevens) heeft plaatsgevonden zonder dat van tevoren een machtiging van de rechter-commissaris is verkregen, terwijl die machtiging gelet op wat onder 6.11 is overwogen wel was vereist. Het antwoord op de vraag of aan zo'n verzuim een rechtsgevolg moet worden verbonden, is in het bijzonder van belang in het licht van het gegeven dat de betekenis van de voorschriften van Richtlijn 2002/58/EG door het Hof van Justitie in opeenvolgende arresten stapsgewijs is verduidelijkt. Daardoor bestaat de mogelijkheid dat zich gevallen hebben voorgedaan of zich voordoen waarin pas nadat de officier van justitie toepassing heeft gegeven aan de onder 5.1 en 5.2 besproken bevoegdheden, blijkt dat die toepassing niet in alle opzichten voldoet aan de eisen die het Unierecht stelt.

6.12.2 In de uitspraak in de zaak Prokuratuur heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat het in beginsel uitsluitend aan het nationale recht staat om de regels vast te stellen over de toelaatbaarheid en de beoordeling in strafzaken van informatie en bewijsmateriaal die zijn verkregen door (onder meer) een met het Unierecht strijdige toegang van nationale instanties tot verkeers- en locatiegegevens. Het Hof van Justitie heeft hierover verder het volgende overwogen:

(...)

6.12.3 Vormverzuimen die verband houden met de toepassing van de bevoegdheden die ertoe strekken verkeers- en locatiegegevens te verkrijgen, worden beoordeeld op grond van artikel 359a Sv. De uitgangspunten van de regeling van artikel 359a Sv, zoals deze zijn ontwikkeld in de rechtspraak van de Hoge Raad, sluiten aan bij de onder 6.12.2 geciteerde overwegingen van het Hof van Justitie over de betekenis van met name het doeltreffendheidsbeginsel voor de situatie waarin de toegang tot verkeers- en locatiegegevens in strijd met het Unierecht is verleend. Daarbij is van belang dat, zoals in dit verband ook door het Unierecht wordt vereist, bij de behandeling van de strafzaak de verdediging de gelegenheid heeft – en ook moet krijgen – om zich uit te laten over het bewijsmateriaal en (de rechtmatigheid van) de verkrijging daarvan.

6.12.4 Bewijsuitsluiting als aan het vormverzuim te verbinden rechtsgevolg kan allereerst in aanmerking komen als het uitsluiten van bepaalde resultaten van het opsporingsonderzoek van het gebruik voor het bewijs, noodzakelijk is om een schending van het recht op een eerlijk proces zoals gewaarborgd door artikel 6 EVRM - en het daarmee overeenkomende artikel 47 lid 2 Handvest - te voorkomen. Daarnaast kan bewijsuitsluiting aan de orde zijn bij een

ernstige schending van een strafvorderlijk voorschrift of rechtsbeginsel; dan kan onder omstandigheden toepassing van bewijsuitsluiting noodzakelijk worden geacht als rechtsstatelijke waarborg en als middel om met de opsporing en vervolging belaste ambtenaren te weerhouden van onrechtmatig optreden en daarmee als middel om te voorkomen dat vergelijkbare vormverzuimen in de toekomst zullen plaatsvinden. De omstandigheid dat de officier van justitie een vordering heeft gedaan tot het verstrekken van verkeers- of locatiegegevens (anders dan uitsluitend identificerende gegevens) zonder dat tevoren een machtiging van de rechter-commissaris is verkregen, terwijl die machtiging gelet op wat onder 6.11.4 is overwogen wel was vereist, levert als zodanig geen grond op voor bewijsuitsluiting.

6.12.5 Voor toepassing van strafvermindering is vereist dat de verdachte door het vormverzuim daadwerkelijk nadeel heeft ondervonden en dat strafvermindering ook in het licht van het belang van het geschonden voorschrift en de ernst van het verzuim gerechtvaardigd is. Strafvermindering laat zich als rechtsgevolg dat geschikt is voor compensatie van door de verdachte ondervonden nadeel, verbinden aan onder meer vormverzuimen waardoor een inbreuk is gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van de verdachte. Als de officier van justitie een vordering heeft gedaan tot het verstrekken van verkeers- of locatiegegevens (anders dan uitsluitend identificerende gegevens) zonder dat van tevoren een machtiging van de rechter-commissaris is verkregen, terwijl die machtiging gelet op wat onder 6.11.4 is overwogen wel was vereist, en door het doen van die vordering bewijs is verkregen ten laste van de verdachte, kan aanleiding bestaan voor strafvermindering. De vraag of, en de mate waarin de persoonlijke levenssfeer van de verdachte is geschonden, is daarbij mede bepalend voor de ernst van het verzuim en het door het verzuim daadwerkelijk geleden nadeel. Voor de toepassing van strafvermindering moet het gaan om een voldoende ernstig vormverzuim dat concreet de belangen van de verdachte in de strafzaak heeft aangetast. Als door het vormverzuim in niet meer dan geringe mate inbreuk is gemaakt op het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, kan de rechter volstaan met de enkele constatering van dat vormverzuim.

Besliskader en gevolgen voor andere strafzaken

6.13.1 Op grond van de rechtspraak van het Hof van Justitie, zoals die hiervoor is besproken, komt de Hoge Raad tot het oordeel dat de regeling van de in het Wetboek van Strafvordering neergelegde bevoegdheden tot het vorderen van verkeers- en locatiegegevens, niet in overeenstemming is met de eisen die Richtlijn 2002/58/EG stelt, als de toepassing van de betreffende bevoegdheid met zich brengt dat sprake is van een ernstige inmenging in het recht op bescherming van het privéleven en de beslissing tot de toepassing van die bevoegdheid wordt genomen door de officier van justitie. Vereist is dan – behalve in spoedeisende gevallen

– dat “voorafgaand toezicht door een rechterlijke instantie of door een onafhankelijke bestuurlijke entiteit” plaatsvindt. Dat toezicht kan niet worden uitgeoefend door een openbaar aanklager en dus niet door de officier van justitie. Dit voorafgaande toezicht is niet vereist wanneer het uitsluitend gaat om het verlenen van toegang tot gegevens aan de hand waarvan de betrokken gebruiker kan worden geïdentificeerd, zonder dat de gegevens in verband kunnen worden gebracht met informatie over de tot stand gebrachte communicatie.’

Voor zover het cassatiemiddel klaagt dat het arrest van het hof niet voldoet aan het voorschrift van artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv over uitdrukkelijk onderbouwde standpunten, miskent het dat vormverzuimen die verband houden met de toepassing van de bevoegdheden die ertoe strekken verkeers- en locatiegegevens te verkrijgen, worden beoordeeld op grond van artikel 359a Sv (vgl. het hiervoor aangehaalde arrest HR 5 april 2022, ECLI:NL:HR:2022:475, r.o. 6.12.3).

Voor zover het cassatiemiddel betoogt dat het hof in dit geval had moeten overgaan tot bewijsuitsluiting of strafvermindering omdat sprake was van een vormverzuim in de hiervoor bedoelde zin, kan het evenmin tot cassatie leiden. Wat namens de verdachte over de aard en de gevolgen van dit verzuim is aangevoerd, is in de kern niet meer dan de enkele stelling dat hij ‘in zijn belangen (want zijn recht op privacy) is geschaad’ omdat zijn verkeers- en locatiegegevens gedurende een periode van ruim twee maanden van zijn provider zijn opgevraagd en verkregen. Die stelling kan echter door het ontbreken van enige concretisering van de mate waarin in dit geval de persoonlijke levenssfeer van de verdachte zou zijn geschonden en het door de verdachte als gevolg van die schending daadwerkelijk geleden nadeel, niet leiden tot de gevolgtrekking dat sprake is van een zodanig ernstig vormverzuim dat concreet de belangen van de verdachte in de strafzaak heeft aangetast, of dat anderszins sprake is van een vormverzuim dat heeft geleid tot een zodanige ernstige schending van een strafvorderlijk voorschrift of rechtsbeginsel, dat dit verzuim kan leiden tot een van de door de verdediging bepleite gevolgen (bewijsuitsluiting of strafvermindering).

Het cassatiemiddel faalt. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:241

Zaaknummer: 21/02022

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vinden verklaringen voldoende steun in ander bewijsmateriaal?

Vinden verklaringen voldoende steun in ander bewijsmateriaal?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 342 lid 2 Sv de bewezenverklaring uitsluitend heeft doen steunen op de verklaringen van één getuige.

Volgens het tweede lid van artikel 342 Sv kan het bewijs dat de verdachte het ten laste gelegde feit heeft begaan, door de rechter niet uitsluitend worden aangenomen op de verklaring van één getuige. Deze bepaling heeft betrekking op de tenlastelegging in haar geheel en niet op een onderdeel daarvan. Zij beoogt de deugdelijkheid van de bewijsbeslissing te waarborgen, in die zin dat artikel 342 lid 2 Sv de rechter verbiedt tot een bewezenverklaring te komen als de door één getuige naar voren gebrachte feiten en omstandigheden op zichzelf staan en onvoldoende steun vinden in ander bewijsmateriaal. De vraag of aan het bewijsminimum van artikel 342 lid 2 Sv is voldaan, laat zich niet in algemene zin beantwoorden, maar vereist een beoordeling van het concrete geval. De Hoge Raad kan daarom geen algemene regels geven over de toepassing van artikel 342 lid 2 Sv, maar daarover slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid geven door het beslissen van concrete gevallen. Opmerking verdient nog dat het bij de beoordeling in cassatie of aan het bewijsminimum van artikel 342 lid 2 Sv is voldaan, van belang kan zijn of de feitenrechter zijn oordeel dat dat het geval is, nader heeft gemotiveerd (vgl. HR 13 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM2452).

Het hof heeft geoordeeld dat de bewezenverklaring niet uitsluitend wordt aangenomen op grond van de verklaringen van [slachtoffer], nu deze verklaringen voldoende steun vinden in de verklaring van haar moeder, [aangeefster], die inhoudt dat, voordat [slachtoffer] haar geheim aan [aangeefster] vertelde, [aangeefster] heeft gezien dat [slachtoffer] van de zolderkamer van de verdachte afkwam. Deze verklaring van [aangeefster] volstaat echter niet voor de vereiste voldoende steun. Het hof heeft daarom de bewezenverklaring onvoldoende gemotiveerd.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:261

Zaaknummer: 21/05093

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M. Kuijter

Advocaten: R.T.A.G. Keller

Wetsartikelen: 342 Sv

RECHTSPRAAK

Kan stiefkind worden aangemerkt als ‘kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin’ als bedoeld in artikel 304 lid 1 Sr?

Kan stiefkind worden aangemerkt als ‘kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin’ als bedoeld in artikel 304 lid 1 Sr?

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde, voor zover dat inhoudt dat het bewezen verklaarde feit is begaan tegen een ‘kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin’.

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 304 aanhef en onder 1° Sr. Daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende woorden ‘een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin’ zijn gebruikt in de betekenis die die woorden hebben in die bepaling.

Zoals blijkt uit de wetsgeschiedenis is met de toevoeging van ‘een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin’ het toepassingsbereik van artikel 304 aanhef en onder 1° Sr uitgebreid tot gevallen van kindermishandeling in huiselijk verband zonder dat sprake is van een familierechtelijke betrekking tussen de schuldige en het kind. Hierbij is aansluiting gezocht bij de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind die op basis van artikel 1:248 BW in verbinding met artikel 1:247 lid 2 BW ook geldt voor degene die de minderjarige verzorgt en opvoedt zonder dat hem gezag toekomt. (Vgl. HR 30 januari 2018, ECLI:NL:HR:2018:112.)

Voor zover het cassatiemiddel berust op de opvatting dat voor bewezenverklaring van het bestanddeel ‘een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin’ als bedoeld in artikel 304 aanhef en onder 1° Sr is vereist dat de verdachte feitelijk de zorg en opvoeding van het in dat artikel bedoelde kind op zich heeft genomen in die zin dat hij op enige wijze zorgde voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind en/of de ontwikkeling van diens persoonlijkheid bevorderde, faalt het, omdat deze opvatting in haar algemeenheid onjuist is. Ook voor het overige faalt het cassatiemiddel. Gelet op de door het hof in de

bewijsvoering vastgestelde feiten en omstandigheden geeft zijn oordeel ook overigens geen
blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is dat oordeel toereikend gemotiveerd.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:222

Zaaknummer: 21/02750

Rechters: J. de Hullu, J.C.A.M. Claassens en A.E.M. Röttgering

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kan onverhoeds uit de handen van aangever pakken van telefoondoosje worden aangemerkt als ‘geweld’ als bedoeld in artikel 312 lid 1 Sr?

Kan onverhoeds uit de handen van aangever pakken van telefoondoosje worden aangemerkt als ‘geweld’ als bedoeld in artikel 312 lid 1 Sr?

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde voor zover het hof heeft bewezen verklaard dat sprake was van ‘geweld’.

De tenlastelegging van feit 2 is toegesneden op artikel 312 lid 1 Sr. Daarom moet worden aangenomen dat het in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende begrip ‘geweld’ is gebruikt in de betekenis die dat begrip heeft in die bepaling. Het hof heeft met betrekking tot het onder 2 bewezen verklaarde feit vastgesteld dat de aangever ([aangever]) zijn telefoon en oplader aan de verdachte gaf en dat de verdachte op de rijdersstoel van de auto ging zitten en zijn simkaart in de telefoon stopte, en dat de auto vervolgens hard wegreed en de verdachte nog snel het doosje van de telefoon uit de handen van [aangever] pakte. Het op deze vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat sprake was van ‘geweld’ (dat hier enkel bestond in het ‘onverhoeds uit de handen pakken’ van het doosje) is niet toereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 2 ten laste gelegde en de strafoplegging; wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan; en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:179

Zaaknummer: 21/02719

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en T. Kooijmans

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rekening houden met actuele prijzen bij vordering benadeelde partij?

Rekening houden met actuele prijzen bij vordering benadeelde partij?

Het cassatiemiddel klaagt over de toewijzing door het hof van de vordering van de benadeelde partij [aangeefster] en de opgelegde schadevergoedingsmaatregel. Het bevat onder meer de klacht dat het hof bij zijn oordeel dat de benadeelde partij recht heeft op een bedrag van € 669 voor een nieuwe telefoon ten onrechte geen rekening heeft gehouden met de lagere aanschafprijs van de oude telefoon, en daarbij ook niet een zogenoemde nieuw voor oud-aftrek heeft toegepast.

In zijn arrest van 28 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:793 heeft de Hoge Raad onder meer het volgende overwogen:

‘a) Vermogensschade (art. 6:96 BW)

2.4.2 Vermogensschade kan zowel geleden verlies als gederfde winst omvatten (art. 6:96, eerste lid, BW). Zij bestaat uit de daadwerkelijke verandering die het vermogen van de benadeelde partij door het strafbare feit heeft ondergaan. Uitgangspunt is dus de vergoeding van de concreet geleden schade.

Bij beschadiging of verlies van een zaak kan in veel gevallen worden gekozen voor berekening van de schade uitsluitend aan de hand van de (vervangings)waarde van die zaak in het economisch verkeer (abstracte schadeberekening). (...)

Indien de omvang van de schade niet nauwkeurig kan worden vastgesteld, wordt zij geschat (art. 6:97 BW).’

Uit de overwegingen van het hof, blijkt dat het hof bij zijn schadeberekening in dit specifieke geval tot uitgangspunt heeft genomen de daadwerkelijk door de benadeelde partij te betalen nieuwprijs van de door haar na het bewezen verklaarde feit aangeschafte telefoon met toebehoren, waarbij het hof is uitgegaan van de aankoopprijs zonder korting van de vijf en een halve maand voor het bewezen verklaarde feit door de benadeelde partij aangeschafte telefoon

met toebehoren. Met deze benadering heeft het hof niet blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting, deze is ook niet onbegrijpelijk. In dat verband heeft het hof immers vastgesteld dat de benadeelde partij als gevolg van het handelen van de verdachte genoodzaakt werd haar oude telefoon – die enkele maanden oud was en van hetzelfde type was als de nieuw aangeschafte telefoon – te vervangen. De omstandigheid dat de benadeelde partij als gevolg hiervan de beschikking kreeg over een enkele maanden nieuwere telefoon, heeft het hof kennelijk en niet onbegrijpelijk niet als een daadwerkelijk door de benadeelde partij genoten voordeel aangemerkt.

Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:135

Zaaknummer: 20/02326

Rechters: V. van den Brink, C. Caminada en T. Kooijmans

Advocaten: L.E.G. van der Hut

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kan brief van verdachte aan rechtbank, die dag vóór uitspraak rechtbank bij griffie rechtbank is binnengekomen, worden aangemerkt als ‘schriftuur houdende grieven’ tegen vonnis rechtbank?

Kan brief van verdachte aan rechtbank, die dag vóór uitspraak rechtbank bij griffie rechtbank is binnengekomen, worden aangemerkt als ‘schriftuur houdende grieven’ tegen vonnis rechtbank?

Het cassatiemiddel klaagt over de niet-ontvankelijkverklaring van het door de verdachte ingestelde hoger beroep door het hof op grond van artikel 416 lid 2 Sv. Daartoe wordt aangevoerd dat het hof een brief van de verdachte die op 28 september 2016 bij de rechtbank is binnengekomen ten onrechte niet heeft aangemerkt als een ‘schriftuur houdende grieven’ tegen het vonnis van 29 september 2016 als bedoeld in artikel 410 lid 1 Sv.

Op grond van deze wettelijke bepalingen staat tegen vonnissen betreffende misdrijven of overtredingen die als einduitspraak zijn gegeven, onder de in die bepalingen genoemde omstandigheden hoger beroep open, en is tegen vonnissen die geen einduitspraken zijn, hoger beroep slechts gelijktijdig met dat tegen de einduitspraak toegelaten. Uit die bepalingen volgt verder dat het hoger beroep pas kan worden ingesteld nadat de betreffende einduitspraak is gegeven en dat ook pas na de einduitspraak een ‘schriftuur houdende grieven’ als bedoeld in artikel 410 lid 1 en 416 lid 2 Sv kan worden ingediend. Een procespartij kan immers pas na de einduitspraak in eerste aanleg beslissen of hij tegen de einduitspraak en de procedure die daaraan ten grondslag ligt, zodanige bezwaren heeft dat hij de zaak in hoger beroep wil voorleggen en welke bezwaren hij aan de rechter in hoger beroep kenbaar wil maken.

Het hof heeft vastgesteld dat de genoemde brief van de verdachte bij de griffie van de rechtbank is binnengekomen voordat de rechtbank in eerste aanleg uitspraak deed. Verder heeft het hof vastgesteld dat na die uitspraak geen schriftuur houdende grieven is ingediend en dat ook niet mondeling bezwaren tegen het vonnis zijn opgegeven. Gelet op deze vaststellingen getuigt de niet-ontvankelijkverklaring door het hof van het door de verdachte

ingestelde hoger beroep niet van een onjuiste rechtsopvatting.

Het cassatiemiddel faalt. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:174

Zaaknummer: 21/02422

Rechters: J. de Hullu, A.L.J. van Strien, J.C.A.M. Claassens, T. Kooijmans en M. Kuijer

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Oordeel van hof dat in beslag genomen voorwerp vatbaar is voor onttrekking aan het verkeer is ontoereikend gemotiveerd.

Oordeel van hof dat in beslag genomen voorwerp vatbaar is voor onttrekking aan het verkeer is ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel klaagt over de beslissing van het hof dat een in beslag genomen voorwerp, te weten: '60 gram (waarschijnlijk) hasjiesj', aan het verkeer onttrokken wordt verklaard.

Het oordeel van het hof dat het in beslag genomen voorwerp vatbaar is voor onttrekking aan het verkeer, is ontoereikend gemotiveerd. Uit de bestreden uitspraak kan immers niet worden afgeleid dat is voldaan aan de in artikel 36b, 36c en/of 36d Sr gestelde vereisten die voorwerpen vatbaar maken voor onttrekking aan het verkeer. De Hoge Raad neemt daarbij mede in aanmerking dat de bestreden uitspraak niet inhoudt dat het hof, niettegenstaande de vrijspraak van het onder 1 ten laste gelegde, heeft vastgesteld dat in relatie tot het in beslag genomen voorwerp een strafbaar feit is begaan.

Het cassatiemiddel slaagt.

Opmerking verdient nog het volgende. Artikel 13a Opiumwet schrijft voor dat, als de rechter vaststelt dat op grond van artikel 33 tot en met 34 dan wel 36b tot en met 36d van het Wetboek van Strafrecht de verbeurdverklaring of de onttrekking aan het verkeer van de in lijst I of II bedoelde middelen mogelijk is, die verbeurdverklaring of die onttrekking aan het verkeer ook moet plaatsvinden. Artikel 13a Opiumwet biedt echter geen zelfstandige of aanvullende grondslag voor verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer van de in lijst I of II bedoelde middelen, in gevallen waarin de hiervoor genoemde bepalingen van het Wetboek van Strafrecht verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer niet toelaten.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:231

Zaaknummer: 21/00026

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M. Kuijter

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kon het hof aannemen dat verdachte geen BRP-adres had en verstek verlenen tegen niet-verschenen verdachte?

Kon het hof aannemen dat verdachte geen BRP-adres had en verstek verlenen tegen niet-verschenen verdachte?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof op de terechtzitting in hoger beroep van 17 mei 2021 ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet-verschenen verdachte, hoewel de verdachte al vanaf 30 april 2021 in de Basisregistratie Personen (hierna: BRP) is ingeschreven op het adres [adres01] in [plaats01].

Als de dagvaarding van de verdachte wiens (feitelijke) woon- of verblijfplaats in Nederland bekend is, rechtsgeldig is betekend en de verdachte noch zijn raadsman op de terechtzitting is verschenen, kan de rechter – behoudens duidelijke aanwijzingen van het tegendeel – uitgaan van het vermoeden dat de verdachte vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om in zijn tegenwoordigheid te worden berecht (vgl. HR 12 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5163, r.o. 3.33).

De mogelijkheid bestaat echter dat achteraf moet worden vastgesteld dat aan het recht van de verdachte om in zijn tegenwoordigheid te worden berecht, is tekortgedaan. Dit kan zich voordoen als de verdachte na de rechtsgeldige betekening van de dagvaarding aan een medewerker van het openbaar ministerie, maar voor de aanvang van het onderzoek op de terechtzitting alsnog in de BRP is ingeschreven, zonder dat dit de rechter bekend was (vgl. HR 24 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3347).

Het hof heeft met de vermelding in het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep dat de verdachte ‘wonende te [postcode01] [plaats01], [adres03]’ is en ‘hoewel behoorlijk gedagvaard’ niet is verschenen, kennelijk tot uitdrukking gebracht dat van de verdachte ten tijde van de betekening van de dagvaarding in hoger beroep en het onderzoek op de terechtzitting in hoger beroep geen inschrijving in de BRP maar wel een (feitelijke) woon- of verblijfplaats bekend was. Uit de hiervoor vermelde stukken – in het bijzonder de informatiestaten SKDB-persoon van 23 november 2021 en 2 november 2021 – moet evenwel worden afgeleid dat de verdachte ten tijde van de behandeling van zijn strafzaak in hoger

beroep in de BRP was ingeschreven op het adres [adres01] in [plaats01]. Gelet hierop is het oordeel van het hof dat van de verdachte geen inschrijving in de BRP bekend was, verstek kon worden verleend tegen de niet-verschenen verdachte en met de behandeling van de zaak kon worden voortgegaan, achteraf gezien onjuist.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:125

Zaaknummer: 21/03083

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en C. Caminada

Advocaten: S.J. van der Woude

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Brengt overschrijding van de verzendtermijn van een week uit artikel 17 Besluit alcohol, drugs en geneesmiddelen in het verkeer voor de kennisgeving van het resultaat van het bloedonderzoek en van het recht op tegenonderzoek mee dat een strikte waarborg niet is nageleefd?

Brengt overschrijding van de verzendtermijn van een week uit artikel 17 Besluit alcohol, drugs en geneesmiddelen in het verkeer voor de kennisgeving van het resultaat van het bloedonderzoek en van het recht op tegenonderzoek mee dat een strikte waarborg niet is nageleefd?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat sprake is van een ‘onderzoek’ als bedoeld in artikel 8 lid 5 Wegenverkeerswet 1994 (hierna: WVV 1994).

Het hof heeft vastgesteld dat de termijn van een week uit artikel 17 Besluit alcohol, drugs en geneesmiddelen in het verkeer (hierna: Besluit) is geschonden, nu de brief met daarin de uitslag van het bloedonderzoek en de mededeling dat de verdachte recht heeft op tegenonderzoek pas op 12 maart 2019 aan de verdachte is verstuurd, terwijl de onderzoeker al op 26 februari 2019 verslag heeft opgemaakt. Het hof heeft verder overwogen dat niet valt in te zien dat de termijn van een week uit artikel 17 Besluit ertoe zou strekken om de juistheid van de analyse te waarborgen, nu de verzenddatum immers niet afdoet aan de onderzoeksresultaten.

Het voorschrift van artikel 17 Besluit dat de verdachte schriftelijk in kennis wordt gesteld van het resultaat van het bloedonderzoek en van het recht op tegenonderzoek, betreft een strikte waarborg (vgl. HR 30 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1793). De enkele omstandigheid dat bij dit schriftelijk in kennis stellen de in artikel 17 Besluit genoemde termijn van een week is overschreden, brengt echter niet met zich dat die strikte waarborg niet is nageleefd. De overschrijding van die termijn leidt immers niet tot aantasting van de betrouwbaarheid van het onderzoek zoals bedoeld in artikel 8 lid 5 WVV 1994, tenzij vast komt te staan dat als

gevolg van de termijnoverschrijding de verdachte geen reële mogelijkheid meer heeft gehad om het tegenonderzoek te doen uitvoeren. Gelet hierop getuigt het kennelijke oordeel van het hof dat de overschrijding van de verzendingstermijn doordat het op 26 februari 2019 opgemaakte rapport pas op 12 maart 2019 is verstuurd, niet met zich brengt dat een strikte waarborg niet is nageleefd, niet van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk. Voor zover het cassatiemiddel daarover klaagt, faalt het.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:180

Zaaknummer: 21/03479

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en C. Caminada

Advocaten: A.E.M.C. Koudijs

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Aanvulling van gronden noodzakelijk?

Aanvulling van gronden noodzakelijk?

Het cassatiemiddel klaagt over de bewijsvoering. Naar aanleiding daarvan heeft de advocaat-generaal opgemerkt dat in deze zaak zich niet het geval voordoet dat op grond van artikel 359 lid 3 tweede volzin Sv kan worden volstaan met een opgave van bewijsmiddelen – omdat niet sprake is van een bekende verdachte en ook namens de verdachte ter terechtzitting in hoger beroep vrijspraak is bepleit – en dat daarom het hof het vonnis niet had mogen bevestigen zonder de in artikel 423 lid 1 Sv bedoelde aanvulling van gronden, te weten de in artikel 359 lid 3 eerste volzin Sv bedoelde weergave van de inhoud van de bewijsmiddelen met betrekking tot het ten laste gelegde.

Indien de enkelvoudige kamer van het hof mondeling arrest wijst, mag de aantekening van het mondeling arrest wat betreft de inhoud van de gebezigde bewijsmiddelen – in overeenstemming met de Regeling – verwijzen naar het proces-verbaal van de terechtzitting en/of andere processtukken, ongeacht of het geval als bedoeld in de tweede volzin van het derde lid van artikel 359 Sv zich voordoet. Deze verwijzing kan, ook in geval van vernietiging van het mondeling vonnis bij mondeling arrest, zowel het proces-verbaal van de terechtzitting in eerste aanleg als het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep betreffen.

Gelet hierop is het voor de eisen die aan de inhoud van de aantekening van het mondeling arrest worden gesteld, niet van belang of de verdachte het bewezen verklaarde heeft bekend dan wel of ter terechtzitting door of namens de verdachte vrijspraak is bepleit. (Vgl. ook HR 8 december 2009, ECLI:NL:HR:2009:BK5605.)

De Hoge Raad verwijst de zaak naar de rolzitting en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:177

Zaaknummer: 21/00767

Rechters: Y. Buruma, C. Caminada en V. van den Brink

Advocaten: V.C. van der Velde

Wetsartikelen: